

KRAJNIANSKE NOVINY

ročník 2. číslo 2 / 1995 cena 3 Sk

K odhaleniu pamätníka

*Už nám celé polstoročie uplynulo,
čo prestali ukrutnosti druhej svetovej vojny.
Od toho času sa veľa a vôkol nás zmenilo,
čas zahojil i malé boľavé rany.*

*Zostávajú spomienky žijúcich účastníkov
na strastiplné časy tých, čo ich prežili.
Je veľa aj chladných kamenných pamätníkov
pre tých, čo v boji svoje životy položili.*

*Preukázali nesmierne hrdinstvo v krutom boji,
na oltár slobody všetko, aj svoj život dali.
Nech týmto v našej obci dôstojný pamätník stojí,
aby aj budúce generácie na nich spomínali.*

*Pre mnohých to budú už mená neznáme,
vy - občania mladí ste ešte život nežili.
Práve pamätník tento nech vás varuje,
že by ste sa nikdy vojny nedožili.*

*My žijúci, nezabúdajme na veľké obete,
venujme im nehynúcu spomienku s láskou.
Hoci bola už krv i slzy preliate,
z vd'áčnosti položme kytičku kvetov.*

*Ján Náhlik
člen výboru MO SZPB*

K 50. VÝROČIU

Bližiaci sa jubilejné 50. výročie ukončenia druhej svetovej vojny je zaiste podnetom na nejedno zamyslenie sa nad kľukatými cestami ľudskej histórie, nad tragédiami, ktoré priniesla nielen jednotlivcom, ale celým národom.

Žiaľ dejiny ľudstva sú i dejinami nespočetných vojen, vojenských konfliktov odohrávajúcich sa na rôznych miestach sveta, medzi regiónmi, susednými krajinami, kontinentálnymi vojnami. Tie dve najväčšie, odohrávajúce sa

v dvadsiatom storočí, nadobudli celosvetové rozmery a mali globálny dopad na celý svet, na všetky stránky života ľudstva a jeho životné prostredie.

Každá z vojen mala svojich podnecovateľov, svoje zámery a ciele, ktoré mali ďaleko od nie raz posvätných hesiel, s ktorými pod zástavami národnými (i náboženskými) tiahli do boja tisíce a státisíce bojovníkov. Smrť kosila na bojiskách, vyberala si svoju krutú daň. To, čo milióny vytvorili usilovnou prácou mnohých generácií, neraz ležalo v troskách.

V troskách však mnohokrát končili i vojnoví podnecovatelia. Z mapy sveta zmizla stredoeurópska mocnosť Rakúsko-Uhorsko. Keď v roku 1914 z jeho iniciatívy začala vojna, ktorá pre svoje rozmery dostala prímene 1. svetová, Kto mohol tušiť, že dôsledkom prehratej vojny a z vôle víťazov táto habsburská ríša zanikne a že jedným z nástupníckych štátov stane sa Česko-slovenská republika.

Aj Krajné prinieslo svoje obete v tejto vojne. Obecná kronika obsahuje mená padlých, ktorých zoznam dodnes nie je kompletný, ktorí zahynuli na bojiskách Ruska, v Haliči, Bosne, v Rumunsku, v Srbsku i v Taliansku. Mnohí padli v boji, oní zomierali na ťažké, a žiaľ, i menej ťažké zranenie vo vojenských lazaretoch. Ich životy vyhasli v boji za záujmy rakúsko-uhorského mocnárstva, len menšia časť z nich padla v radoch československého zahraničného vojska - československých légii, ktoré organizovala v zahraničí proti Rakúsko-Uhorsku Československá národná rada pod vedením gen. M. R. Štefánika po boku dohodových štátov, s cieľom vytvoriť samostatný štát Čechov a Slovákov.

Väčšina obcí vybudovala pamätníky padlým ešte za I. ČSR. My tak činíme až teraz, keď na pamätník padlých budú vedľa seba spočívať mená obetí 1. a 2. svetovej vojny.

V 2. svetovej vojne - najničivejšej vojne v ľudských dejinách, zahynulo vyše päťkrát viacej ľudí ako v predošlej. Aj Krajné malo svoje straty. Na východnom fronte padol v radoch slovenskej armády akoby symbolicky len jeden muž (v Lipovci na Ukrajine v júli 1941). Väčšina zahynula v radoch antifasistov v SNP a v koncentračných táborech. Straty boli i medzi civilným obyvateľstvom či už počas záťahov na partizánov v chotári obce, aj pri prechode frontu.

Odhalením pamätníka týmto našim padlým spoluobčanom si nielen pripomenieme ich pamiatku. Pamätník tu bude stáť nielen pre súčasníkov, ale aj budúce generácie „na pamäť padlým a pre výstrahu živým“.

Dnes, keď arzenál najmodernejších zbraní hromadného ničenia je schopný mnohokrát zničiť všetko živé na zemi, je predstava celosvetového vojnového konfliktu ťažko predstaviteľná s novými víťazmi a porazenými. Priniesla by zánik ľudskej civilizácie. Preto zamýšľajme sa nad svojimi postojmi a činmi i našich politikov. Jedinou cestou prežitia ľudstva je tolerancia.

J. Matyášová

POZÝVAME VÁS

Pri príležitosti blížiaceho sa 50. výročia ukončenia 2. svetovej vojny v Európe, občania Krajného si s pietou pripomenú pamiatku padlých odhalením „Pamätníka obetiam 1. a 2. svetovej vojny“. **Slávnostný akt odhalenia pamätníka sa uskutoční 7. mája 1995 o 11.00 h pred budovou Obecného úradu v Krajnom.**

Tomuto aktu budú predchádzať o 9.00 h služby Božie v evanjelickom chráme.

Po odhalení pamätníka členovia MO SZPB a starosta obce položia kvety na hroby padlých v 2. svetovej vojne na miestnom cintoríne.

Touto cestou pozývame všetkých občanov a najmä pozostalých na túto spomienkovú slávnosť.

Zo zasadnutia OZ

Dňa 30. marca 1995 sa konalo zasadnutie obecného zastupiteľstva, ktoré zahájil starosta obce Ing. Valášek.

Starosta obce oboznámil prítomných poslancov o nutnosti so započatím majetkového vysporiadania pozemkov pod ČOV, vodnými zdrojmi Martiška, Jalšie a na ihrisku TJ. Starosta obce prisľúbil nájsť čo najvhodnejšieho dodávateľa týchto služieb.

K 50. výročiu oslobodenia obce Komisia pre vzdelávanie a kultúru pripravila materiál k návrhu pamätníka padlým v 1. a 2. svetovej vojne. Návrh vyhotovil ak. maliar Štefan Pavelka. Odhalenie pamätníka sa uskutoční dňa 7. mája 1995 pri obecnom úrade.

Ďalej sa jednalo o voľných priestoroch na predaj pre podnikateľov. Jedinou alternatívou je odpredaj školy v Matejovci so súhlasom občanov Matejovca a príľahlých osád. Získané financie by sa použili na opravu ciest a opravu strechy kultúrneho domu.

Správu o hospodárení obce za rok 1994 predložila p. Macúchová a zároveň oboznámila zastupiteľstvo s návrhom rozpočtu na rok 1995, ktorý zastupiteľstvo schválilo.

Starosta obce predložil zastupiteľstvu nový odmeňovací poriadok Obecných služieb, ktorý zastupiteľstvo schválilo.

V ďalšom bode sa jednalo o autobusovej linke Stará Turá - Konkušova dolina, ktorá bola viackrát riešená so zástupcami SAD Nové Mesto nad Váhom a obecným úradom. V prípade neposkytnutia finančného príspevku by zostali iba robotnícke a žiacke spoje. Zastupiteľstvo odsúhlasilo finančný príspevok 11 780 Sk mesačne na udržanie linky.

Starosta obce oboznámil poslancov s možnosťou zakúpenia náradia pre fitness centrum v prijateľnej hodnote. Fitness centrum by slúžilo pre verejnosť a športovcov, ktoré bude dané do prenájmu vyškolenému zriaďovateľovi. Poslanci s návrhom súhlasili.

V ďalšom bode starosta obce predložil návrh na opravu budovy Obecných služieb. Keďže budova je v zlom stave, je nutné postupne ju opravovať. Finančné náklady na rok 1995 by činili 120 000 Sk. Zastupiteľstvo s návrhom súhlasilo.

Starosta navrhol zvýšiť pokladničnú hotovosť z doterajších 10 000 Sk na 20 000 Sk z dôvodu pružnejšieho nákupu tovaru. Zastupiteľstvo so zvýšením súhlasilo.

V poslednom bode starosta oboznámil zastupiteľstvo s výstavbou veľkej novej regionálnej skládky v katastri obce Kostolné. Táto skládka bude slúžiť pre okolité obce a mestá a výstavba bude stáť zhruba 40 mil. Sk. Preto obce musia

zdužitiť a založiť spoločnosť so zahraničným partnerom, ktorý bude túto skládku financovať. Základný vklad do spoločnosti pre našu obec je 31 320 Sk. Zastupiteľstvo s predneseným návrhom súhlasilo.

P. Papulák
zástupca starostu

Zasadali komisie

V uplynulých dvoch mesiacoch prvýkrát zasadali komisie ustanovené OZ za účasti starostu obce Ing. Emila Valáška.

Pod predsedníctvom poslanca PaeDr. Karola Blahutu dňa 21. 2. 1995 zasadla Komisia pre ochranu verejného poriadku a životné prostredie. Členov komisie oboznámil so situáciou a problémami životného prostredia v obci starosta Ing. Valášek a to s likvidáciou domového odpadu, skládkou v Kahúnovej doline, systémom zvozu odpadu, triedením odpadov, výstavbou regionálnej skládky. Členovia komisie rozhodli sa poriadat' pre občanov výchovné rozhlasové relácie, napr. o odpadoch a jarnom upratovaní v obci. Starosta obce požiadal prítomných o pomoc pri malých dočasných skládkach domového odpadu na tých kopaniciach, kde nie je zaistený vývoz nádob ani kontajner. Členovia komisie si preštudujú všetky platné zákony o životnom prostredí.

Komisia pre výstavbu a územné plánovanie zasadala prvýkrát 1. 3. 1995. Jej predseda je poslanec Štefan Mramúch. Starosta obce oboznámil jej členov s hlavnými úlohami a právami komisie, s plánovanými a rozostavanými akciami v oblasti výstavby na rok 1995 (napr. vodovod Krajné, kanalizácia - ČOV, oprava miestnych komunikácií, úprava cestičiek na cintoríne, opravy striech na obecných budovách, plánovaná rekonštrukcia zdravotného strediska).

Komisia pre poľnohospodárstvo a lesy zasadala 13. 4. 1995. Jej predseda je poslanec Pavol Macúch. Program rokovania:

- informácia o obecných lesoch a možnostiach prevzatia súkromných lesov občanmi prostredníctvom Združenia súkromných vlastníkov lesov

- informácia z predstavenstva RPD Krajné o hospodárení a súčasnom stave nášho družstva, ďalšie perspektívy jeho rozvoja

- spolupráca družstva s obcou.

Za predsedníctva Jozefy Matyásovej Komisia pre vzdelávanie a kultúru na svojom 3. zasadnutí dňa 4. 4. 1995 predbežne rokovala o práci na budovaní pamätníka obetiam 1. a 2. svetovej vojny a prejednávala prípravu programu k jeho odhaleniu za prítomnosti zástupcov z Regionálneho kultúrneho strediska Trenčín a MO SZPB v obci.

J. Matyášová

Ochrana prírody a krajiny

Vážení občania!

eko

Prostredníctvom našich obecných novín sa chceme Vám prihovoriť a zároveň obznámiť Vás s problémami a povinnosťami, ktoré sa týkajú životného prostredia v našej obci. Je ich veľa, preto budem tieto problémy rozoberať aj v nasledujúcich číslach počas celého roka. Budem Vás informovať, ako postupne naša obec rieši tieto problémy, aké nariadenia vydávame a čo všetko robíme pre naše životné prostredie. Oblasť životného prostredia som rozdelil na dve časti a to:

- Ochrana prírody, kde Vám stručne priblížim nový zákon NR SR č. 287/1994 ochrana prírody a krajiny
- Odpadové hospodárstvo, kde sa budem opierať o zákon č. 369/1990, 238/1991, Zb. SNR 494/1991, SNR 209/1992, SNR 255/1993 a nariadenia vlády SNR č. 605/1992 a 606/1992.

Vážení občania, dovoľujem si Vás upozorniť na nový zákon o ochrane prírody a krajiny, ktorý dňa 23. augusta 1994 schválila Národná rada Slovenskej republiky s účinnosťou od 1.1.1995.

Zákon upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, ako aj práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane prírody a krajiny. Podľa tohto zákona je každý občan povinný chrániť prírodu a krajinu pred ohrozením, poškodzovaním a ničením a starať sa o ňu. Zakazuje sa odchytať a usmrcovať živočíchy, ničiť rastliny. Rastliny vrátane ich plodov a huby možno bez súhlasu vlastníka pozemku trhať a zbierať len pre osobnú potrebu, pokiaľ nie sú osobitne chránené.

Pre územnú ochranu prírody a krajiny je stanovených päť stupňov ochrany.

Prvý stupeň ochrany - ako všeobecná ochrana - platí na celom území SR a podľa neho súhlas orgánov ochrany prírody (Obvodný úrad životného prostredia v Starej Turej) vyžaduje napr. umiestňovanie skládok hnojív a oplodňovanie pozemkov mimo sídiel, zasypávanie a odvodňovanie močiarov, mokradí a iných pozemkov, vypaľovanie trávnatých porastov, vysádzanie drevín na verejných priestranstvách i vo voľnej prírode, umiestňovanie reklamných tabúľ a pútačov mimo zástavbu obcí, leteckú aplikáciu chemických látok a hnojív. Masové športové rekreačné a iné spoločenské podujatia mimo zástavby obcí. Orgán ochrany prírody (OP) môže zakázať činnosť vykonávanú bez jeho súhlasu či v rozpore s ním a nariadiť odstránenie škodlivých následkov tejto činnosti v určenej lehote, alebo to môže urobiť orgán OP na náklady povinného občana. Vyjadrenie orgánu OP je potrebné napr. k územnému rozhodnutiu, stavebnému povoleniu, k povoleniu na vypúšťanie odpadových a zvláštnych vôd do povrchových a podzemných vôd, záchyt prameňov, úpravu vodného toku, zavlažovanie a odvodňovanie pozemkov, na vysádzanie stromov a krov v zátopových územiach, k zmene druhu poľnohospodárskeho pozemku atď.

Druhý stupeň ochrany platí na území chránenej krajinej oblasti (u nás Biela Karpaty a u dotyku Malé Karpaty) vyžadujú sa v ňom všetky požiadavky prvého stupňa ochrany a ďalšie, napr. je potrebný súhlas orgánov OP na terénne úpravy meniace reliéf, zmeny vo využití pozemkov, na skladovanie odpadov, budovanie turisticky značených chodníkov, intenzívny chov zveri, zavádzanie chovu kožušinových zvierat, rozširovanie lôžkových kapacít na rekreačné účely atď.

Tretí stupeň ochrany platí v národných parkoch, štvrtý stupeň v chránených areáloch, piaty stupeň ochrany platí v prírodných rezerváciách do 1 000 ha a prírodných pamiatkach o výmere do 50 ha. Na týchto územiach je zakázané, napr. rúbať stromy, poškodzovať vegetačný a pôdny kryt, pást stáda, loviť zver, skladovať odpad, používať chemické prostriedky a hnojivá, zbierať rastliny, nerasty, zakladať oheň, fajčiť, táboriť, rušiť pokoj.

Vlastník pozemku, ktorý spĺňa podmienky usta-

novené týmto zákonom, môže požiadať Okresný úrad životného prostredia o vyhlásenie súkromného ochranného areálu, súkromnej prírodnej rezervácie, súkromnej prírodnej pamiatky. Zriadená ochrana je k pozemku viazaná formou vecného bremena a vyznačí sa v katastri nehnuteľnosti.

Osobitne sú týmto zákonom chránené zriedkavé a vzácné druhy rastlín, živočíchov, nerastov a skamenelín. Pri pochybnostiach či ide o chránený druh, rozhodne ObÚŽP. Nález chráneného nerastu či skameneliny je nálezca povinný oznámiť bez zbytočného odkladu ObÚŽP. Kto vlastní, má v držbe, spracováva alebo inak nakladá s jedincom chráneného druhu, je povinný mať na túto činnosť súhlas ObÚŽP a viesť o ňom evidenciu.

Najviac bude zaujímať oblasť ochrany drevín a výrubu stromov.

Ochrana drevín. Vlastník pozemku (správca, nájomca), na ktorom sa nachádza strom s obvodom kmeňa nad 50 cm, meraných vo výške 130 cm nad zemou, alebo krovité porasty s výmerou nad 10 m², je povinný sa o takúto drevinu starať. Na jej výrub je potrebný súhlas ObÚŽP. Ďalej je potrebný súhlas ObÚŽP na výrub drevin rastúcej v chránenom území, v cintorínoch, parkoch, verejných sadoch, v brehových porastoch, v opustených ťažobných priestoroch, v okolí zdravotníckych, školských, priemyselných, poľnohospodárskych a iných hospodárskych objektov bez ohľadu na priemer kmeňa stromu. Pri hrozbe bezprostredného ohrozenia zdravia alebo života človeka, či značnej škody na majetku, je možné drevinu vyrúbať, avšak výrub je povinné treba oznámiť do piatich dní od uskutočnenia výrubu na ObÚŽP. Na obnovu produkčných ovocných stromov sa súhlas ObÚŽP nevzťahuje. Na výrub a spôsob ošetrovania chráneného stromu sa vyžaduje súhlas Okresného úradu ŽP. Okolo chráneného stromu v plošnom priemete koruny, min. 10 m v okruhu od kmeňa stromu je chránené pásmo stromu.

Výpisy zo štátneho zoznamu chránených častí prírody a krajiny budú uložené na ObÚŽP a verejne prístupné.

Kto poškodí, zničí alebo naruší časť prírody a krajiny chránenej týmto zákonom, je povinný - ak je to možné - navrátiť ju do pôvodného stavu na základe stanoviska ObÚŽP.

Pri porušení povinnosti na úseku ochrany prírody a krajiny podľa závažnosti a rozsahu škody môže ObÚŽP uložiť fyzickej osobe pokutu v rozsahu od 5 000 Sk do 20 000 Sk a právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie od 10 000 Sk do 500 000 Sk. Súčasne uloží občana, ktorého sa povinnosť týka, lehotu na vykonanie opatrení na nápravu protiprávneho konania. Ak povinný občan tieto opatrenia v určenej lehote nevykoná, možno mu uložiť ďalšiu pokutu vo výške dvojnásobku pôvodne uloženej pokuty.

Ďalšie podrobnosti k vykonaniu tohto zákona o ochrane prírody a krajiny určí Ministerstvo ŽP SR všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Dúfame, vážení občania, že zoznámim sa s obsahom nového zákona o ochrane prírody a krajiny č. 287/1994 Zb. z. (je k nahliadnutiu na našom úrade), zníži sa počet priestupkov voči zákonu, ale najmä voči prírode, ktorá je životným prostredím nás a našich detí i budúcich generácií.

V druhej časti nášho životného prostredia sa budem zaoberať odpadovým hospodárstvom. Je to veľmi široká a dôležitá oblasť v našom živote. Snaha ľudí zachovať zdravé životné prostredie aj pre nasledujúce generácie, ale tiež obmedzené zdroje energie a surovín, prinútilo mnoho krajín započať s odpadom hospodáriť. Základným zákonom od ktorého sú odvodené ďalšie zákonné úpravy v našej republike, je zákon o odpadoch č. 238/1991 Zb. Ja a naše obecné zastupiteľstvo si vzalo tento zákon za svoje a hneď sme začali podnikat' potrebné kroky. V stručnosti spomeniem, čo sa pre životné prostredie doposiaľ v našej obci urobilo. Vzhľadom na nedostatočné zásobovanie občanov pitnou vodou sme začali s rekonštrukciou starých vodných zdrojov, vodovodov a zároveň budujeme nové vodovodné siete v celej obci. Započalo sa s výstavbou čistíčky odpadových vôd, ktorá je v súčasnej dobe dokončená a s kanalizáciou, s výstavbou ktorej pokračujeme.

Pre zlepšenie čistoty ovzdušia v našej obci sme vybudovali plynofikáciu v celej dedine, ktorú by sme v budúcnosti chceli rozšíriť aj do našich väčších osád.

Oblasť odpadov je v našej obci len v začiatkoch. Zaviedli sme zvoz odpadov veľkoobjemovými kontajnermi a 110 l nádobami. Bohužiaľ, nevydarilo sa nám to realizovať u všetkých našich občanov, pretože niektorí si nádoby nechceli zobrať a radšej vyhadzujú odpad do jarkov, alebo na iné čierne skládky. Taktiež sa nám nepodarilo zabezpečiť nádoby a kontajnery do niektorých osád, tam však vytvárame dočasné skládky, ktoré obec bude pravidelne likvidovať. Každý rok obec financuje likvidáciu starých - čiernych skládok, ktorých je v našej obci veľa. Sú to veľké náklady, ktoré v konečnom dôsledku musíme zaplatiť my, občania. Preto Vás žiadam, aby ste nesypali smeti inde, ale len na našu skládku. Pretože za každú takúto čiernu skládku môže obec dostať pokutu až do 200 000 Sk, ktoré znova musíme zaplatiť my, občania, cez obecný rozpočet, apelujem na Vašu disciplinovanosť! Obecnú skládku sme zriadili v Kahúnovej doline. Je to skládka vytvorená za osobitných podmienok a je povolená do júna 1996. Osobitné podmienky určuje zákon. Preto sme museli na skládke vybudovať odvodnenie povrchových vôd, oplatenie, protipožiarne opatrenia, 2 monitorovacie vrty na spodné vody. Každý štvrtrok musíme vykonávať rozbery vody z obidvoch vrtov a z potoka, aby sme sledovali, či skládka neznečisťuje spodné vody.

Podľa zákona 309/92 musí obec odvádzať poplatok štátnemu fondu ŽP za každú 1 tonu odpadu, uloženú na našu skládku, 224 Sk, čo predstavuje ročne asi 200 000 Sk. Preto musíme uvažovať o tom, aby sme čo najmenej odpadu vyvážali na skládku, čo sa vo svete, ale aj u nás už rieši systémom triedenia odpadu. O tomto a ďalších problémoch sa budeme zaoberať v ďalších číslach obecných novín.

Ing. Emil Valášek
starosta obce

22. apríl - Deň Zeme

Zem - dávaš nám život, staráš sa o nás tak, ako sa matka stará o svoje deti. V tvojom náručí vyrastáme, ty nás živíš. Čo jej dávame my - ľudia? Ako sa staráme o našu zem?

Jej ozónový kabát pomaličky derieme. Ťažko-preťažko budeme nahrádzať diery záplatami. Teplota v jej „duši“ sa pomaličky zvyšuje v náš neprospech. „Požičali“ sme si z jej tenkého konta hektáre dažďových pralesov, ktoré jej nikdy nevrátíme.

Pod nohy sme jej pohádzali tony nerozložiteľného odpadu, vyhubili sme niektoré zvieratá, ktoré tiež boli jej obyvateľmi, vyplienili niektoré rastliny z jej zemskej záhrady...

Mnohí z nás však veľmi starostlivo čistia svoje záhony, záhradky, svoje okolie. Vďaka vám i za ten váš kúsok zeme. Robíte to nielen pre seba, ale pre nás - pre všetkých.

O zlepšenie životného prostredia sa snažia aj naši žiaci. Zapojili sa do

projektu „Ako vzniká strom“. V rámci tejto akcie žiaci 6. ročníka zasiali 12 pagaštanov. Semienka im pekne zišli a deti sa už tešia na teplejšie počasie, aby mohli dreviny vysadiť na vopred určenú - pripravenú časť školského pozemku.

Teoretické vedomosti načerpali z poučnej besedy s pracovníkom Lesnej správy v Krajnóm p. Baranovičom, ktorá sa niesla pod názvom „Ako správne pestovať stromčeky“.

Obvodný úrad životného prostredia v Starej Turej daroval na výsadbu semená týchto drevín: dub červený, gaštan jedlý, borovica kórejská a jedľa. Snažíme sa znížiť prašnosť prostredia v okolí školy. Na výsadbu je pripravených 50 tují, ktoré v najbližšom období vysadia pracovníci školy.

Mnohí žiaci sa zapojili do viacerých zberov organizovaných školou. Pomohli tým nielen sebe, ale i našej prírode. Chvályhodné je, že nazbierali 1149 kg šípok a 2 528 kg starého papiera. V týchto dňoch prebieha ešte zber pomarančovej kôry. Jednotlivec pri tomto zbere nedosiahne veľa, ale spoločne deti nazbierali dost. Iste ich poteší volejbalová či futbalová lopta, ktorú chceme za získané peniaze kúpiť. Pripravujeme sa na zber niektorých druhov liečivých rastlín. Viacerí žiaci sa na zber tešia. Ukážu svoj vzťah k prírode i k práci. Mnohé deti podporujte vy, milí rodičia. Patrí vám za to vďaka. Veď tým pestujete vo svojich deťoch pekný vzťah k práci a jemný vzťah k prírode.

Deň Zeme si pripomíname u nás od roku 1990. Nemyslíme však na prírodu len v tento deň, myslíme na matku Zem po celých 365 dní v roku. Veď ona je našim životom.

A. Molcová

VÝZVA

Vážení občania,

prichádza k nám jar a to je znamenie jariho upratovania. Každý si skrášľuje svoje okolie po zimnom spánku, a preto tiež by mal myslieť aj na svojich zosnulých na cintoríne. Preto Vás žiadame, aby ste v okolí rodinných hrobov vyhrabali starú trávu, odpratali rozbité fľaše, drôty po vencoch a iný odpad. Odpad dávajte do kontajnerov a nie pod stromy. Vyčistený cintorín bude pripravený na kosenie trávy v letnom období. Veríme, že spoločným úsilím dosiahneme to, že cintorín v našej obci bude pekným a dôstojným spomienkovým miestom.

OÚ

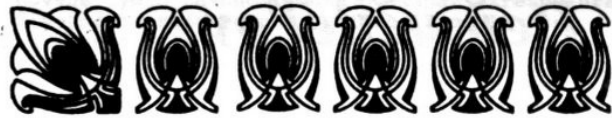
Z KRONIKY: „Ústup Nemcov“

Počiatok apríla znamená i počiatok ústupu nemeckých vojsk cez Krajné. Cesty sú zapratané ustupujúcimi ami. Idú ťažké konské povozy, no nájde sa i autobus a nákladné auto, jeden voz ťahá druhý, lebo nie je už pohonných hmôt. Obloky sa otriasajú od kanonády, ktorá zúri neďaleko na juhu. Od začiatku apríla valí sa cez Krajné porazené vojsko, kedysi pyšná armáda. Kde zmizla ich pýcha, kde zmizla ich nadutosť? Sú to len kostry ľudí, ktorí sa ťažko vlečú po ceste. Pritom však vlečú nakradnutý majetok. Sovietske raty sprevádzajú ťažké bombardovacie lietadlá, ktoré denne niekoľkokrát preletujú aj týmto priestorom a bombardujú a odstreľujú pochodujúce nemecké kolóny a všetko, čo sa ťahá po ceste. Krajňancov nie je vidieť na ulici, len tajne s iróniou pozorujú vlečúcu sa dokaličenú švábsku pýchu. Zbraneschopní chlapi ušli z Krajného do lesov a do kopaníc, najmä do Dolín, ktoré sú priamo preplnené utečencami, ktorí sa boja, aby ich Nemci ešte v posledné dni neodvliekli preč. Do Krajného začínajú prichádzať už i bojujúce tlupy. Poznať ich aj podľa toho, že sa chovajú hrubšie k obyvateľstvu. Vojsko ustupuje vo dne v noci. 4. apríl je dňom ticha pred búrkou. Všetky vozy zmizli, dobiehajú len jednotlivci, ani raty v ten deň nebombardovali. Nemci, ktorí sú v dedine, sa boja, sú stiesnení, čakajú svoj osud. Zato 5. apríl je už veselší, delostreľba najmä na večer sa zosilňuje, ba dokonca od Hrachovišťa počúť i streľbu guľometov. Delostreľbu počúť i od Vrbového, ba dokonca i od Malaciek, ktorej výsledok sa ukázal o krátku dobu, lebo večer už začal bezhlavý útek delostreľcov a niekoľkých málo tankov a obrnených vozov, lebo sa báli, že sa dostanú do klepca, ak im od Malaciek uzavrú ústup. Predsa sa však ešte na druhý deň, t.j. 6. apríla 1945 strieľalo v Krajnom, ba dokonca prišli do Krajného batérie ťažkého delostrelectva, ktorá sa zakopala na ceste od hasičskej strážnice do Kútov. Od 17. hodiny navečer začali už Nemci priamy ústup, ba útek, za ktorého strieľali proti ešte neviditeľným našim osloboditeľom. O 9. hodine večer strieľajú sovietske delá, ale len do hory. Nemci už zozbierali i posledné telefónne linky. Od katolíckeho kostola ustupujú posledné nemecké patroly, z hradskej posledný nemecký tank. V poslednej chvíli ešte dobehlo niekoľko Nemcov na ľahkom voze k domu Petruchovej (naproti škôlke), ktorá nebola doma a vykradli jej dom. Asi o 22. hodine vyhodili Nemci na hornom konci Krajného železný most, to bolo jedno z posledných zbojstiev Nemcov v Krajnom.

Od 4. hodiny rannej dňa 7. apríla 1945 sa už ľudia tmolili po cestách. Všetko, čo sa zdržiavalo v Krajnom, vyšlo von, aby privítalo sovietsku a rumunskú armádu.

Po odsunutí frontu ďalej za Krajné smerom ku Myjave, urobilo sovietske velenie v meštianskej škole nemocnicu, kde boli narýchlo ošetrovaní ranení sovietskí i rumunskí vojaci, ktorí prišli zároveň so sovietskými. A život v Krajnom vchádzal pomaly do normálnych koľají.

Kronikár: Ján Gabriž

NAŠE DETI BERÚ DROGY

Čo by mali vedieť a urobiť rodičia, keď na to prídu

Spoznať v začiatkoch, že niekto užíva drogu len podľa správania, je ťažké aj pre odborníka. Napriek tomu by si mali rodičia všetky zmeny svojich detí všimnúť. Ak nájdú vo vreckách detí semenka marihuany, cigaretové papiere, vatú, injekčné striekačky, začadené lyžičky, je to viac ako jasné. Vo chvíli, keď rodičia s istotou zistia, že dieťa berie drogy, existuje niekoľko zásad, ktoré sa oplatí poznať a dodržiavať. Ak im chcú pomôcť, musia sa s týmto problémom vyrovnáť najskôr sami. Potom môžu pomôcť svojim deťom. Podľa psychológov by bolo ideálne, keby rodičia mohli absolvovať rovnaké psychoterapeutické sedenia ako ich deti.

Niektorí slovenskí psychiatri vypracovali tzv. zlaté pravidlá správania, no po rozhovoroch s viacerými možno vybadať, že v tejto otázke nie sú celkom jednotní.

V každom prípade všetci radiia - nepodľahnúť panike.

Ak dieťa nájdeme pod vplyvom drogy a hrozí mu nebezpečenstvo, treba zavolať lekára.

Žiadne zázračné okamžité riešenie neexistuje.

Na dieťa netreba kričať, hnevať sa, vyčítať - partia a nevhodní priatelia budú pre neho ešte príťažlivejší.

Navždy zabudnúť dvere nie je riešenie.

Kľúčom k dlhodobej stratégii je získať dôveru dieťaťa.

Zo slovného súboja vyjde ako víťaz len ten rodič, ktorý bude mať dobré protiargumenty proti droge, treba sa poradiť s odborníkom, študovať literatúru.

Dieťa, ktoré má už vypestovanú závislosť, je choré a rozhodne to už nie je ten človek, ktorého sme poznali.

Zlatým písmom by si mal rodič na stenu napísať heslo - nestrácam nádej, mojím tichým spoločníkom je prirodzený proces dozrievania a čas.....

Kde môžete hľadať pomoc

PROTIDROGOVÁ LINKA MLADÝCH

- určená pre mladých do 18 rokov 07/238 049 každý pondelok od 17.00 do 19.00 h

- od 21.00 do 6.00 h otázky na odkazovači, odpovedajú každému, kto dá adresu

ODBORNÁ LINKA PRE TOXIKOMANOV

- kontakt na odborníkov 07/376 379 - pondelok až piatok od 8.00 do 18.00 h

LAICKÁ LINKA DÔVERY

07/376 379 - možno hovoriť s odľíceným pacientom od 8.00 v pondelok do 12.00 h v piatok, nepretržite vo dne v noci.

Centrá pre liečbu drogových závislostí - sú v Bratislave, Nových Zámkoch, Banskej Bystrici.

Protitoxikomanské poradne sú takmer pri každej psychiatrickej ambulancii.

Prevzaté z tlače

Deň učiteľ'ov

„Na počiatku bola krajina.
Múdra, prísna, do seba uzavretá.
Sama v sebe, sama pre seba.
Potom prišiel človek.“

M. Rúfus

Prišiel a ohraničil. To je slovo, to je písmeno, ja som tvoj učiteľ. A my všetci sme mu dôverovali a počúvali každé jeho slovo. Náš učiteľ. Treba mu poďakovať aspoň raz za rok. A nielen jemu. Veď každodenne nás v škole čakajú čisté lavice, teplé jedlo, zaujímavé hry, ale hlavne oni - učitelia. Delia sa s nami o svoju múdrosť, tešia sa našim úspechom, mrzia ich prehry. Až po rokoch, majú už vlastné deti, rozmýšľame nad ich nie práve ľahkou prácou.

Tohtoročná oslava Dňa učiteľ'ov bola skutočne sviatočná. Krásny kultúrny program si prišli pozrieť takmer všetci - i dôchodcovia. Mnohým sa veru leskli slzy v očiach. Veď tancovali a spievali deti ich žiakov. Každý sa potešil veršom i kyticou od pána starostu Ing. Valáška.

Nuž ďakujeme vám, vám, ktorí naše duše robíte ľudskejšími.

D. Marková

Prečo sa mi páči Slovensko

Slovensko je krásny kraj,
preto je to pre nás raj.
Slovensko je najdrahšie,
najmilšie a najkrajšie.

Najkrajšie sú jazerá,
slnko na ne pozerá.
Plávajú v nich rybičky,
kúpu sa tu detičky.

Pritekajú sem potoky,
a s nimi aj malé raky.
Slovensko je najkrajšie,
preto je nám najdrahšie.

Jana Kubišová
žiacka 7. roč.

OCHRANA LESOV PRED POŽIARMI

Vážení občania!

S príchodom jari, ktorú tak všetci očakávame, dochádza k zvýšeniu nebezpečia vzniku požiarov následkom nedbalosti a ľahostajnosti pri vypaľovaní starej trávy a rôznych iných odpadov.

Vypaľovanie suchých porastov, rôznych odpadov môžeme vidieť v záhradkách, na svahoch, lúkach a inde. Tieto požiare nám narobia veľké škody v prírode.

Mnohí ľudia sú hluchí k zákazu vypaľovania, nerešpektujú zákon. Myslia si, že vypaľovaním zničia všetko nepekne v prírode a pritom si uľahčia prácu pri obhospodarovaní záhradiek. Takýchto ľudí musíme pranievať, ale aj vychovávať, že to, čo robia, nie je správne. Veď na vypálených miestach hynie hmyz, drobné vtáčstvo, zvieratá, poškodzujú sa porasty, miznú jemnejšie druhy tráv, dochádza k erózii pôdy.

Žiaľ, od vypaľovania tráv a iných suchých porastov vznikajú často požiare lesov, tiež je pritom ohrozené zdravie osôb a škody, ktoré sa dajú ťažko vyčíslit'. Veď nejde len o priame škody, ale i o škody následné. Majme na pamäti, že les je producentom kyslíka na našej Zemi, zásobárňou vody, teda ovplyvňuje náš život.

Chráňme si preto našu prírodu!

Keď pôjdeme do prírody, správajme sa tak, aby sme nedali príčinu k vzniku požiaru, vychovávajme naše deti tak, aby chránili prírodu, a nie aby ju ničili.

Podľa rozboru požiarovosti v roku 1994 v Slovenskej republike vzniklo 350 lesných požiarov, ktorými boli spôsobené škody za 3 407 400 Sk.

Veď ak chceme zvyšovať životnú úroveň, musíme urobiť všetko pre ochranu majetku a znížiť škody na minimum, t.j. zabrániť vzniku a rozšíreniu požiarov.

P. Macúch

POŽIARNO-POPLACHOVÉ SMERNICE OBCE KRAJNÉ

1. Každý občan, ktorý spozoruje požiar, je povinný, ak môže, sám požiar uhasiť. Ak to nie je možné, treba nahlásiť požiar zodpovedným osobám (uviest' - kto hlási, kedy, odkiaľ, tel. č., kde horí)

V **Krajnom** - v pracovné dni do 15.00 h: Obecný úrad - tel. č. 906 121, 906 131, 906 132
RPD Krajné - tel. č. 906 111, 906 112
- dni pracovného voľna a v noci: Pavol Macúch
č. d. 246, tel. č. 906 128.

V **Matejovci** - p. Pavol Papulák (úradný) č. d. 502, tel. č. 906 174
p. Martin Kubica č. d. 538.

2. Požiar sa vyhlasuje sirénou podľa požiarneho predpisov. V osade dlhý tón v dĺžke 2 minúty, mimo osady - 2 x dlhý tón v dĺžke 2 minúty.

3. Pri požiaroch v teréne zavolať veliteľ zásahu verejný požiarny zbor: tel. č. 2222.

4. Pri každom požiaroch treba volať Políciu Stará Turá tel. č. 963333 alebo 158.

5. Pri požiaroch sú povinní občania riadiť sa pokynmi veliteľa zásahu, ktorý zodpovedá za organizáciu likvidovania požiaru. V prípade pomoci pri likvidácii požiaru sú občania povinní pomôcť pri zdolávaní požiaru.

Ing. Emil Valášek
starosta obce

ZASADNUTIE ŠPORTOVEJ KOMISIE

Dňa 23. 2. 1995 sa konalo 1. zasadnutie športovej komisie. Na zasadnutie komisie za účasti starostu obce Ing. Valáška bol prizvaný aj predseda TJ Slovan Krajné Ing. V. Baran. Prejednávali sa nasledovné otázky:

- problematika vlastníckych vzťahov pozemkov, ktoré sú súčasťou športového areálu, s cieľom ich urovnania, aby sa mohlo začať s postupným dobudovaním areálu,

- informácia starostu o jeho predstavách fungovania komisie a celkovej podpore športovej činnosti v obci, ktorá bola konzultovaná s jednotlivými členmi komisie,
- zostavenie rozpočtu a potrieb TJ Slovan na rok 1995,
- informácia o možnosti zriadenia fitnesscentra a následná návšteva v tomto zariadení na Myjave a vo Vaďovciach.

Jednotlivé návrhy a podnety budú postúpené na schválenie obecnej rade a obecnému zastupiteľstvu na marcovú schôdzu.

Zimná príprava futbalového oddielu na jarnú časť sezóny ročníka 1994-1995.

6. januára 1995 sa začala zimná príprava futbalistov na jarnú časť sezóny pod vedením trénera p. Š. Sadloňa z Myjavy. Prípravy sa zúčastňovalo asi 16 hráčov. Trénovalo sa dvakrát do týždňa v útorok a v piatok v telocvični miestnej ZŠ. Postupne sa podľa počasia trénovalo aj vonku a to v sobotu, ak nebol prípravný zápas. Bolo naplánovaných asi 7 prípravných stretnutí, pričom sme odohrali len štyri. Ostatné sme

museli v dôsledku nepriaznivého počasia odvolať. Tri zápasy sme odohrali na Myjave na škvárovom ihrisku s výsledkami:

Brezová pod Bradlom - Krajné 3:3

Stará Myjava - Krajné 4:2

Brestovec - Krajné 0:6

Posledný zápas sme odohrali v Borovciach s výsledkom:

Borovce - Krajné 0:0

Takže na vlastnom ihrisku v dôsledku nepriaznivého počasia sme neodohrali ani jeden zápas, čo sa odráža na slabšej rozohranosti. Nášmu oddielu nechýba však chuť do hry a tak sa všetci spolu i s fanúšikmi tešíme na 1. jarné kolo, ktoré zahájime 26. marca 1995 o 15.00 h na vlastnom ihrisku proti Kálnici.

Naším cieľom je potešiť svojimi výkonmi futbalových priaznivcov z našej obce a vylepšiť si piate miesto po jesennej časti.

Za športovú komisiu
Ing. Ivan Janeka

SÚŤAŽNÝ ROČNÍK 1994 - 95 Jarná časť

II. TRIEDA - JUH			
Dátum	Žiaci-sk. E	Dorast	Dospelí
26. 3.	10.30 h	Kálnica doma 12.45 h	Kálnica doma 15.00 h
2. 4.		Čachtice von. 14.15 h	Čachtice von. 16.30 h
9. 4.	Horná Streda vonku	VOĽNO	St. Turá "B" 16.30 doma
16. 4.	Podolie doma	St. Lehota 14.45 vonku	St. Lehota 17.00 vonku
23. 4.	Pobedim vonku	Kočovce doma 14.45 h	VOĽNO
30. 4.	VOĽNO	Beckov doma 14.45 h	Beckov doma 17.00 h
7. 5.	Častkovce vonku	Lubina vonku 15.15 h	Tr. Bohuslav. 17.30 vonku
14. 5.	Považany doma	Hrachovište 15.15 doma	Hôrka n/V 17.30 doma
21. 5.	Čachtice vonku	Očkov vonku 15.45 h	Očkov vonku 18.00 h
28. 5.	Potvorice doma	Mor. Lieskove 15.45 doma	Mor. Lieskove 18.00 doma
4. 6.	Brunovce vonku	Nová Ves n/V 15.45 vonku	Nová Ves n/V 18.00 vonku
11. 6.		Častkovce 15.45 doma	Brunovce 18.00 doma
18. 6.		Potvorice 16.15 vonku	Považany 18.30 vonku

OZNAMY

Dňa 3. 4. 1995 sme privítali v našom evanjelickom chráme farárov Myjavského seniorátu, ktorí prišli do Krajného prijať Večeru Pánovu od biskupa Západného dištriktu pána Osuského. Pri tejto príležitosti vystúpil aj náš spevácky zbor, ktorý mal úspech u všetkých početných veriacich, ktorí sa zúčastnili tejto slávnosti i z okolitých farností.

V dňoch 28. - 30. apríla 1995 sa uskutoční stretnutie evanjelickej mládeže z Čiech, Moravy a Slovenska v našej obci. Touto cestou pozývame všetkých mladých ľudí na podujatie.

ČITATELIA PRISPIEVAJÚ

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

1. Tajnička
2. Dutý vlačec
3. Okrasná rastlina
4. Hudobný nástroj

	1	2	3	4	5	6	7	8	9

1. Sprievod blesku
2. Domáce zviera
3. Ohrada okolo domu
4. Bitky
5. Opi alkoholom
6. Rastlinné maslo
7. Kraj na Slovensku
8. Polia
9. Dedina

Autorom tajnišiek je K. Nedbálek

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

BLAHOŽELÁME JUBILANTOM

NARODENÝM V MARCI A APRÍLI

50 ROKOV

Haruštiak Miroslav	č. 11
Predný Branislav	č. 85
Michalec Jaroslav	č. 447
Poláková Anna	č. 507

60 ROKOV

Vydarený Ján	č. 674
Otrubčáková Zuzana	č. 344
Vydarený Ján	č. 102

65 ROKOV

Pagáčová Alžbeta	č. 605
------------------	--------

70 ROKOV

El'ková Ružena	č. 161
Vydarený Ján	č. 966
Otrubčáková Alžbeta	č. 907
Karliková Eva	č. 64
Kavická Anna	č. 836
Čerešňa Pavol	č. 101

75 ROKOV

Čerešňa Pavol	č. 545
Mozoláková Anna	č. 732
Náhlíková Alžbeta	č. 599

80 ROKOV

Ričány Michal	č. 719
Dlhý Ján	č. 126
Kavický Štefan	č. 789
Kubíková Zuzana	č. 686
Remiáš Ján	č. 511

85 ROKOV

Konečníková Judita	č. 667
--------------------	--------

BLAHOŽELÁME NOVOMANŽELOM

Renáta Kubíková - Ing. Miroslav Šantavý

VITAJTE NOVORODENCI

Ferianec Tomáš	č. 87
Marônek Luboš	č. 11
Štefka Patrik	č. 274

ROZLÚČILI SME SA ...

Švancara Milan	č. 144
Gáliková Anna	č. 405
Talábová Zuzana	č. 576
Obuch Štefan	č. 490
Boldiš Jaroslav	č. 318

Odst'ahovalo sa: 9 Pudi

Vydáva: Obecný úrad Krajné
 Náklad: 200 ks, dvojmesačník
 Redakčná rada: J. Matyášová - ved.
 Š. Pavelka
 M. Bukovčanová
 D. Marková
 V. Drobná

Registrácia: OÚ RK Trenčín
 r.č.:01-456/1994